

Розробники:

Гондюл Олександра Дмитрівна, викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Гандзюк Віталій Олександрович, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент, завідувач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Погребняк Інга Василівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Гондюл Олександра Дмитрівна, викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа.

Протокол від _____ 2019 року № ____.
Завідувач кафедри журналістики та нових медіа _____ (В.О.Гандзюк)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Університетські студії. Вступ до фаху «Міжнародна журналістика» _____ 2019 р.

Гарант освітньої програми _____ (В.О.Гандзюк)

Робочу програму перевірено _____ 2019 р.

Заступник директора Інституту журналістики з науково-методичної та навчальної роботи) _____ (О.А. Росінська)

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № _____

ЗМІСТ

1	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ	7
4	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
5	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
6	КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ	21
7	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ	28
8	РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	29
9	ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ	35

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РНПД «Університетські студії». Змістовий модуль «Вступ до фаху».

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Університетські студії»		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 кредити / 120 годин	
Курс	1	-
Семестр	1	-
Кількість змістових модулів за розподілом	3	
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	56	-
Форма семестрового контролю	залік	-
Змістовий модуль «Вступ до фаху»		
Курс	1	-
Семестр	1	-
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	-
Аудиторні	28	-
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Вступ до фаху «Міжнародна журналістика» покликана формувати розуміння теоретичних засад діяльності журналіста-міжнародника, функціонування ЗМІ та інформаційних агентств у зарубіжних країнах, а також вироблення відповідних практичних навичок.

Відтак **мета вивчення** дисципліни «Вступ до фаху» є ознайомлення студентів з уявленням про місце і роль журналістики в системі міжнародних відносин, сучасними видами міжнародної комунікації та висвітленням міжнародних новин, вивчення процесів міжнародного інформаційного співробітництва, а також надання можливості опанувати важливі практичні навички висвітлення міжнародних подій.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення особливостей становлення міжнародної журналістики, її принципи та функції;
- дослідження особливостей міжнародної політичної комунікації та методів аналізу міжнародних подій;
- ознайомлення зі світовими процесами міжнародного обміну інформації;
- визначення впливу ЗМІ на міжнародні відносини;
- виявлення тенденцій міжнародних відносин, глобальних викликів;
- вивчення концепцій розвитку сучасного світового інформаційного простору;
- ознайомлення з правовими аспектами діяльності журналістів;
- сприяння підвищенню професійного рівня майбутніх журналістів;
- розуміння сучасних проблем розвитку міжнародної журналістики.

Дисципліна розглядається в єдиному контексті національних пріоритетів і національної безпеки України.

Міжпредметні зв'язки. «Вступ до фаху» дає окремі базові знання та навички, пов'язані з процесом підготовки студентів з фахових журналістикознавчих дисциплін – «Проблематика ЗМІ», «Історія української журналістики», «Історія зарубіжної журналістики», «Міжнародні відносини та зовнішня політика» тощо. При цьому застосовує категорії міжнародних відносин, соціології, психології, комунікативістики.

Впродовж вивчення дисципліни, студенти отримують такі **компетентності** відповідно до освітньої програми «Міжнародна журналістика»:

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність до комплексного розв'язання проблем
- ЗК-2. Здатність критично мислити
- ЗК-3. Здатність до креативності
- ЗК-4. Здатність до аналізу комунікаційних процесів, якості інформації та її об'єктивній дійсності
- ЗК-5. Здатність до координації дій з іншими
- ЗК-8. Здатність до когнітивної гнучкості
- ЗК-10. Здатність до оцінки міжнародних політичних процесів, історичного та культурного контексту подій, тенденцій розвитку міжнародних відносин

Фахові компетентності:

- ФК-1. Здатність до оцінки інформації з погляду правових та етичних засад журналістики
- ФК-5. Здатність оперативно збирати інформацію, дотримуватись балансу думок, працювати з джерелами, взаємодіяти з аудиторією
- ФК-9. Здатність працювати в команді, редакційному колективі, застосовувати розвинені соціальні навички, відповідально виконувати професійні завдання
- ФК-13. Здатність застосовувати основні поняття міжнародної інформації та комунікації, уміння використовувати сучасні джерела отримання інформації в умовах міжкультурної комунікації.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Під час семінарських занять, індивідуальної та самостійної роботи передбачається набуття студентами **комплексу умінь і навичок**.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен знати** :

- особливості становлення міжнародної журналістики;
- основні тенденції розвитку сучасних світових інформаційних агентств та аналітичних центрів;
- місце та значення міжнародної журналістики у системі міжнародних відносин;
- правові основи функціонування міжнародної журналістики;
- специфіку методів аналізу і прийомів діяльності журналіста-міжнародника.

Уміти :

- всебічно використовувати набуті знання для аналізу сучасних проблем функціонування міжнародної журналістики в умовах динамічності інформаційного простору;
- розумітись в сучасній міжнародній інформації (персоналіях, подіях);
- застосовувати на практиці функції міжнародної журналістики;
- аналізувати міжнародні процеси через призму таких аспектів як глобалізація, міжнародна дипломатія та політична комунікація.

Впродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання** відповідно до опису освітньої програми «Міжнародна журналістика»:

- ПРН-1. Виявляти високу адаптивність до змін професійного середовища, реалізувати здатність до пошуку нової інформації.
- ПРН-6. Знаходити оптимальні рішення проблеми відповідно до професійних вимог, ділових ситуацій та інтересів учасників комунікації.
- ПРН-17. Уміти збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики держав певного регіону.

Дисципліна «Вступ до фаху «Міжнародна журналістика» (2 кредити; 60 год.) вивчається студентами I курсу протягом I навчального семестру. Аудиторна робота становить 23 % від загального обсягу курсу, проводиться у вигляді лекцій (14 год.) і семінарських занять (14 год.). Для самостійної роботи

студентів у навчальному плані виділяється 28 год., 4 год. – модульні контрольні роботи. Вивчення студентами навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародна журналістика» завершується підсумковим контролем – заліком.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/ п	Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
			Аудиторні					
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I								
Теоретичні та практичні особливості міжнародної журналістики								
1.	Міжнародна журналістика: зародження, становлення та розвиток	8	2	2			4	
2.	Журналістика в добу інформаційного суспільства	8	2	2			4	
3.	Міжнародні інформаційні агентства та фабрики думки: як створюються міжнародні новини	8	2	2			4	
4.	Методи аналізу зовнішньої політики та міжнародних відносин	8	2	2			4	
	<i>Модульна контрольна робота</i>	2				2		
	<i>Разом</i>	34	8	8		2	16	
Змістовий модуль II								
Специфіка журналістської діяльності в міжнародних відносинах								
1.	Міжнародна політична комунікація та вплив ЗМІ	8	2	2			4	
2.	Брендинг місць, територій, міст, регіонів та держав	8	2	2			4	
3.	Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання	8	2	2			4	
	<i>Модульна контрольна робота</i>	2				2		
	<i>Разом</i>	26	6	6		2	12	
	Разом за навчальним планом	60	14	14		4	28	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

Теоретичні та практичні особливості міжнародної журналістики

Лекція 1. Міжнародна журналістика: зародження, становлення та розвиток (2 год.)

Предмет і завдання дисципліни. Зародження міжнародної журналістики. Розвиток радянської міжнародної журналістики. Становлення сучасної міжнародної журналістики в Україні. Міжнародна журналістика: світовий досвід. Журналістика рішень.

Джерела та канали міжнародної інформації. Ринок інформаційних ресурсів.

Семінарське заняття 1. Становлення міжнародної журналістики (2 год.)

Поняття «міжнародна журналістика». Історія становлення міжнародної журналістики. Джерела міжнародної інформації. Канали міжнародної інформації. Створення авторського визначення поняття «міжнародна журналістика».

Джерела

Основні:

1. Jenkins H. Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century / H. Jenkins, R. Purushotma, M. Weigeletal // Foundation Reports on Digital Media and Learning. – Cambridge, MA, London: The MIT Press, – 2009. URL: https://www.macfound.org/media/article_pdfs/JENKINS_WHITE_PAPER.PDF
2. Богатуров А.Д. Системная история международных отношений Т. 1. / А.Д. Богатуров – М.: Московский рабочий, 2006. – С. 29.
3. Гриценко О. М., Шкляр В. І. Основи теорії міжнародної журналістики. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. – 304 с.
4. Слободяник М.С., Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] // М.С. Слободяник, М.Б. Проценко. – К.: ДАКККіМ, 2007. – 107 с. – Режим доступу до ресурсу: <https://helpiks.org/1-54849.html>

Додаткові:

1. Ільченко Н. М. Механізми реалізації державної політики у сфері засобів масової інформації (регіональний рівень) : автореф. дис. на здобуття

наук. ступеня канд. наук з держ упр-ня : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління” / Ільченко Наталія Михайлівна ; Академія муніципального управління. – К., 2008. – 20 с.

2. Квіт С. М. Масові комунікації підручник/Сергій Квіт. - К.: ВД "КМА", 2008. - 206 с.

3. Кудлай В. О. Цифрова грамотність особистості в контексті розвитку інформаційного суспільства / В. О. Кудлай // Вісник Маріупольського державного університету /. – Серія: філософія, культурологія, соціологія, вип. 10, 2015. – с. 97-104

4. Мак-Комбс М. Встановлення пріоритетів: мас-медії та громадська думка / Максвелл Мак-Комбс ; [пер. з англ]. – К.: К.І.С., 2007. – 256 с.

5. Москаленко А. З. Теорія журналістики. — К., 1998.

6. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації/Г. Г. Почепцов; 2-е вид., доп. - К.: Вид. центр "Київський університет", 1999. - 308 с.

Лекція 2. Журналістика в добу інформаційного суспільства (2 год.)

Роль інформації в розвитку людської цивілізації. Інформаційний вибух: сутність та основні етапи. Сутність, властивості, функції та структура «інформаційного простору». Теоретичні засади інформаційного суспільства. Ознаки та тенденції розвитку інформаційного суспільства.

Розвиток суспільства постправди. Джанк журналістика і «чурналізм» (churnalism).

Семінарське заняття 2. Концепції інформаційного суспільства та постправда (2 год.)

Концепції інформаційного суспільства (Д. Белл. П. Друкер, М Кастельс, Г.-Д. Кюбдер. М Маклюен, Й. Масуда. Е. Тоффлер та ін.). Розвиток суспільства постправди. Джанк журналістика і «чурналізм» (churnalism). Інформаційні технології як чинник постання понять «інформаційного каскаду» (Даніель Сітрон (Danielle Citron) та «бульбашки фільтрів» (filter bubble) (Елі Парізер (Eli Pariser)).

Джерела

Основні:

1. McLuhan Eric Marshall McLuhan’s Theory of Communication // Global Media Journal / Canadian Edition / Volume 1, Issue 1, pp. 25-43. – 2008. URL: http://www.gmj.uottawa.ca/0801/inaugural_mcluhan.pdf

2. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу та суспільства/Мануель Кастельс. - К.: Ваклер, 2007. - 290 с.
3. Мукомела І.В. Ідея інформаційного суспільства в концептуальних розробках Й. Масуди // І.В. Мукомела / Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України. - 2014. - С. 254-258.
4. Гриценко О. М., Шкляр В. І. Основи теорії міжнародної журналістики. - К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. - 304 с.
5. Як технологія підриває основи правди? [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: <https://zbruc.eu/node/62228>

Додаткові:

1. Слободяник М.С., Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] // М.С. Слободяник, М.Б. Проценко. - К.: ДАКККіМ, 2007. - 107 с. - Режим доступу до ресурсу: <https://helpiks.org/1-54849.html>
2. Богатуров А.Д. Системная история международных отношений Т. 1. / А.Д. Богатуров - М.: Московский рабочий, 2006. - С. 29.
3. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник/В. В. Різун. - К.: Просвіта, 2008. - 260 с.
4. Овчарук О. В. Інформаційно-комунікаційна компетентність як предмет обговорення: міжнародні підходи / В. Ю. Биков, О. В. Овчарук // Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору /, - Київ, Україна: Атіка, 2014. - с. 7-16.
5. Масова інформація: підручник/А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. - К.: Либідь, 1997. -216 с.

Лекція 3. Міжнародні інформаційні агентства та фабрики думки: як створюються міжнародні новини (2 год.)

Становлення нового міжнародного інформаційного порядку. Проблема глобалізації ЗМІ. Об'єктивна журналістика як передумова демократії. Інформаційні агентства України, США та країн Європи.

Сутність, класифікація та функції фабрик думки. Методи діяльності фабрик думки. «Мозкові центри» України та світу.

Інформаційний супровід зовнішньої політики країн світу.

Семінарське заняття 3. Міжнародні інформаційні агентства та фабрики думки (2 год.)

Проблема глобалізації ЗМІ. Об'єктивна журналістика як передумова демократії. Особливості діяльності інформаційних агентств України. Інформаційні агентства світу: CNN, BBC, Reuters, Deutsche Welle. Аналітичні центри України: основні предмети дослідження. Аналітичні центри світу, особливості діяльності та фінансування: Інститут Брукінгса, Rand, Chatham House, Інститут європейської політики. Формула створення якісної новини.

Джерела

Основні:

1. Farr James The Policy Scientist of Democracy: The Discipline of Harold D. Lasswell. URL: https://www.researchgate.net/publication/259371370_The_Policy_Scientist_of_Democracy_The_Discipline_of_Harold_D_Lasswell
2. Jenkins H. Transmedia 202: Further Reflections / H. Jenkins // Blog Post. – 2011. URL: http://henryjenkins.org/2011/08/defining_transmedia_further_re.html
3. World in upheaval. Helping people, preventing crises, resolving conflicts, building peace // Federal Foreign Office. – 2018. URL: <https://www.auswaertiges-amt.de/blob/1502366/e7b9c03759dae10b16e493b82c5b27da/a-world-in-upheaval-data.pdf>
4. Thunert M. W. The Development and Significance of Think Tanks in Germany / German Policy Studies, 3, – 2006. – pp. 185-221.
5. Децик О. С. Інформаційне висвітлення діяльності органів влади як предмет наукових досліджень [Електронний ресурс] // О.С. Децик / ел. наук. фах. вид. «Державне управління: удосконалення та розвиток». – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=609>
- Дяченко Н. П. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування [Електронний ресурс] // Н.П. Дяченко. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02\(10\)/14.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02(10)/14.pdf)
6. Коваль Р. А. Інформаційне забезпечення діяльності органів державної влади в умовах глобалізації на регіональному рівні [Електронний ресурс] // Р. А. Коваль / Держ. упр. – Режим доступу до ресурсу: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol1/103-111.pdf>
7. Кондратенко О.Ю. Інформаційний чинник у формуванні внутрішньої і зовнішньої політики Української держави [Електронний ресурс] // О.Ю. Кондратенко / Наук.віс. / ІМВ НАУ. – Режим доступу до ресурсу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/3078>

Додаткові:**Міжнародні інформаційні агентства:**

1. Aljazeera – <http://www.aljazeera.com/>
2. ANSA – <http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/english.shtml>
3. BBC News – <http://www.bbc.co.uk/>
4. Bloomberg – <http://www.bloomberg.com/>
5. CNN – <http://edition.cnn.com/>
6. Deutsche Welle – <http://www.dw.de/>
7. Euronews – <http://ua.euronews.com/>
8. Financial Times – <http://www.ft.com/home/uk>
9. Guardian – <http://www.theguardian.com/uk>
10. Le Figaro – <http://www.lefigaro.fr/>
11. Le Monde – <http://www.lemonde.fr/>
12. Radio Free Europe/Radio Liberty – <http://www.rferl.org/>
13. Reuters – <http://www.reuters.com/>
14. The Huffington Post – <http://www.huffingtonpost.com/>
15. The New York Times – <http://www.nytimes.com/>
16. The New Yorker – <http://www.newyorker.com/>
17. The Time – <http://www.time.com/time/>
18. The Times <http://www.thetimes.co.uk/tto/news/>
19. The Wall Street Journal (Europe Edition) – <http://europe.wsj.com/home-page>
20. The Washington Post – <http://www.washingtonpost.com/>
21. Voice of America – <http://www.voanews.com/>
22. Xinhua – <http://www.xinhuanet.com/english/home.htm>

Лекція 4. Методи аналізу зовнішньої політики та міжнародних відносин (2 год.)

Загальнонаукові, суспільно-гуманітарні та специфічно-наукові методи аналізу зовнішньої політики. SWOT-аналіз та PEST-аналіз.

Метод контент-аналізу та івент-аналізу. Метод когнітивного картування. Метод «мозкової атаки», метод Дельфі. Метод побудови сценаріїв.

Семінарське заняття 4. Методи аналізу та прогнозування міжнародних явищ (2 год.)

SWOT-аналіз та PEST-аналіз країни на вибір. Метод контент-аналізу та івент-аналізу сучасних міжнародних подій. Метод когнітивного картування політиків. Метод «мозкової атаки», метод Дельфі. Метод побудови сценаріїв.

Методи прогнозування міжнародних подій. «Чорні лебеді» сучасності.

Джерела

Основні:

1. Кузнецова О.Д. Аналітичні методи в журналістиці: Навч. посібник. – Львів, 2002. – 120с.
2. Купалова Г. І. Теорія економічного аналізу [Електронний ресурс] // Г. І. Купалова/ навч.посібник / Методи експертних оцінок. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/19650323/ekonomika/metodi_ekspertnih_otsinok
3. Масова інформація: підручник/А. З. Москаленко, Л. В. Гу-берський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. - К.: Либідь, 1997. -216 с.
4. Мельникова О. Средства и методы обеспечения информационного сопровождения внешней политики государства [Електронний ресурс] // О. Мельникова / Жур. «International affairs». – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://interaffairs.ru/jauthor/material/1863>
5. Слободяник М.С., Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] // М.С. Слободяник, М.Б. Проценко. – К.: ДАКККіМ, 2007. – 107 с. – Режим доступу до ресурсу: <https://helpiks.org/1-54849.html>

Додаткові:

1. Frankel J. The Making of Foreign Policy / J. Frankel. – London, 1963. – P. 15.
2. Fuller J. What is happening to news: the information explosion and the crisis in journalism / Jack Fuller. – Chicago: The University of Chicago Press, 2010. – 214 p.
3. Гантінгтон С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Семюел П. Гантінгтон ; [пер. з англ. Н. Климчук]. – Львів :Кальварія, 2006. – 474 с.
4. Буренко В. Засоби масової інформації в системі урядової комунікації Федеративної Республіки Німеччини: теоретико-прикладні аспекти / В. Буренко / Вісн. НАДУ. – 2009. – С. 69-78.

Змістовий модуль II

Специфіка журналістської діяльності в міжнародних відносинах

Лекція 5. Міжнародна політична комунікація та вплив ЗМІ (2 год.)

Роль ЗМІ в міжнародних відносинах. Методика Геббельса, метод сенсації, метод асоціації, методика «мученика». Міжнародна політична комунікація та її особливості. Крос-культурна комунікація у міжнародних відносинах

Соціальні мережі як новий вид комунікації. Їх роль у діяльності політиків та окремих політичних сил, здійсненні зовнішньої політики. Медіа-дипломатія та віртуальна дипломатія.

Семінарське заняття 5. Інструменти міжнародної політичної комунікації (2 год.)

Міжнародна політична комунікація та її особливості. Соціальні мережі як новий вид комунікації. Роль соціальних мереж у діяльності політиків: приклад Дональда Трампа, Барака Обами, Девіда Кемерона та Ангели Меркель. Медіа-дипломатія та віртуальна дипломатія країн Європи: Франція, Велика Британія, ФРН. Спічрайтинг як інструмент журналістики.

Джерела

Основні:

1. Денисюк С.Г. Політичні комунікації [Електронний ресурс] // С.Г. Денисюк. – С. 118-122. – Режим доступу до ресурсу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6358/1/Denysyuk.pdf>
2. Слободяник М.С., Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] // М.С. Слободяник, М.Б. Проценко. – К.: ДАКККіМ, 2007. – 107 с. – Режим доступу до ресурсу: <https://helpiks.org/1-54849.html>
3. Слободяник О. Комунікативні технології політичного представництва міжнародних акторів у сучасному світі: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції студентів, аспірантів і молодих вчених [«Актуальні проблеми міжнародних відносин»]/ [Електронний ресурс]. – 2015. – С. 182-185. – Режим доступу: <https://goo.gl/aFPkZo>
4. Почепцов Г. Влада як комунікація [Електронний ресурс] // Г. Почепцов / Media Sapiens. Detector Media. – Режим доступу до ресурсу: https://ms.detector.media/ethics/manipulation/vlada_yak_komunikatsiya/
5. SWOT-Анализ. 5 Главных Правил, Которых Стоит Придерживаться [Електронний ресурс] // Genius Marketing. – Режим доступу до ресурсу:

<https://geniusmarketing.me/lab/swot-analiz-5-glavnyx-pravil-kotoryx-stoit-priderzhivatsya/>

Додаткові:

1. Kurbalija J. 25 Points for Digital Diplomacy / Jovan Kurbalija. – 2016.
URL: https://www.huffingtonpost.com/entry/25-points-for-digital-diplomacy_us_581c78bae4b0334571e099ec
2. Ільченко Н. М. Механізми реалізації державної політики у сфері засобів масової інформації (регіональний рівень) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ упр-ня : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління” / Ільченко Наталія Михайлівна ; Академія муніципального управління. – К., 2008. – 20 с.
3. Інформаційний супровід і зв'язки з громадськістю під час переговорів: нові інформаційні технології [Електронний ресурс] // Міжнародні переговори в бізнесі і політиці: курс лекцій / Лекція 9. – Режим доступу до ресурсу: <https://goo.gl/jgU1HX>
4. Кондратенко О.Ю. Інформаційний чинник у формуванні внутрішньої і зовнішньої політики Української держави [Електронний ресурс] // О.Ю. Кондратенко / Наук.віс. / ІМВ НАУ. – Режим доступу до ресурсу: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/3078>
5. Масова інформація: підручник/А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. - К.: Либідь, 1997. -216 с.
6. Мельник, В. Д. Інформаційний менеджмент: конспект лекцій / В. Д. Мельник, Ю. Л. Романишин. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел. – 2008. – С. 7-9.
7. Мельникова О. Средства и методы обеспечения информационного сопровождения внешней политики государства [Електронний ресурс] // О. Мельникова / Жур. «International affairs». – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://interaffairs.ru/jauthor/material/1863>
8. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації/Г. Г. Почепцов; 2-е вид., доп. - К.: Вид. центр "Київський університет", 1999. - 308 с.

Лекція 6. Брендинг місьць, територій, міст, регіонів та держав (2 год.)

Поняття брендингу. Типи та види брендингу. Внесок Огілві до розвитку брендингу. «Імідж» vs «бренд». «Репутація» vs «імідж». Складові іміджу та репутації держави. Значення історичних фактів. Міжнародна репутація і „ярлики” держав у світі. Імідж та репутація території. Європейські цінності як категорія брендингу.

Роль міста та специфіка брендингу міста. Управління іміджем міста. Роль ЗМІ у висвітленні та просуванні іміджу міста, держави. Передумови формування державного бренду України. Матриця складових українського бренду. Інформаційні канали просування міжнародного бренду України.

Семінарське заняття 6. Бренд, імідж та репутація міст і держав світу (2 год.)

«Імідж» vs «бренд». «Репутація» vs «імідж». Складові іміджу та репутації держави. Індекс гарної країни. Роль міста та специфіка брендингу міста. Роль ЗМІ у висвітленні та просуванні іміджу міста, держави.

Приклад бренду території, міста, країни. Створення нової стратегії вдосконалення іміджу України.

Джерела

Основні:

1. Anholt S. Competitive Identity: The New Brand Management for Nations, Cities and Regions / S. Anholt. – 1-st edition. – Palgrave Macmillan, 2007. – 160 p.
2. Country RepTrak // Reputation Institute. – 2018. URL: <https://www.reputationinstitute.com/research/2018-country-reptrak>
3. Good Country Index. – 2018. URL: <https://www.goodcountryindex.org/results>
4. Анхольт С. Создание бренда страны / С. Анхольт / Бренд-менеджер. – 2007. – №1. – С. 36-44.
5. Радкевич Л.А. Брендинг в системі маркетингу територій [Електронний ресурс] // Меркетинг територій, лекція 1.5. – Режим доступу до ресурсу: <https://studfiles.net/preview/5437034/page:5/>

Додаткові:

1. Helliwell John F. World Happiness Report // John F. Helliwell, Richard Layard and Jeffrey D. Sachs. – 2018. URL: https://s3.amazonaws.com/happiness-report/2018/WHR_web.pdf
2. The World's Most Powerful People // Forbes. – 2018. URL: <https://www.forbes.com/powerful-people/list/>
3. Truman Index [Електронний ресурс] // Truman Agency / Випуск №4 (8) липень-вересень 2018. – 2018. – С. 5. – Режим доступу до ресурсу: <https://truman.ua/sites/default/files/2018-11/TRUMAN%20Index%20%E2%84%96%204%20%288%29.pdf>
4. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації/Г. Г. Почепцов; 2-е вид., доп. - К.: Вид. центр "Київський університет", 1999. - 308 с.

Лекція 7. Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання (2 год.)

Свобода інформації – інститут міжнародного інформаційного права. Обмеження свободи інформації. Захист прав журналістів. Порушення прав журналістів в Інтернеті. Захист від дифамації. Гарантії діяльності ЗМІ та журналістів.

«Право бути забутим» в Інтернеті. Співвідношення «права бути забутим» та «свободи слова»: практика європейського правосуддя.

Діяльність міжнародних організацій в міжнародній інформаційній сфері.

Концепція довгого миру Стівена Пінкера. Критики концепції довгого миру (Нассім Талеб, Паскуале Сірілло, Беар Браумюллер). 161-й Нобелівський симпозиум «Причини миру» (червень 2016 р.).

Семінарське заняття 7. Міжнародно-правове регулювання журналістської діяльності (2 год.)

Свобода інформації – інститут міжнародного інформаційного права. Захист прав журналістів. «Право бути забутим» в Інтернеті. Діяльність міжнародних організацій в міжнародній інформаційній сфері.

Моделювання засідання Європейського суду з права людини: кейс Принцеси Монако Кароліни фон Ганновер проти Німеччини.

Джерела

Основні:

1. Von Hannover v Germany. URL: <https://www.juridice.ro/wp-content/uploads/2016/07/von-Hannover-v-Germany-ECHR-24-June-2004.pdf>
2. Європейський суд з прав людини – <http://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
3. Ільченко Н. М. Механізми реалізації державної політики у сфері засобів масової інформації (регіональний рівень) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ упр-ня : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління” / Ільченко Наталія Михайлівна ; Академія муніципального управління. – К., 2008. – 20 с.
4. Коваль Р. А. Інформаційне забезпечення діяльності органів державної влади в умовах глобалізації на регіональному рівні [Електронний ресурс] // Р. А. Коваль / Держ. упр. – Режим доступу до ресурсу: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol1/103-111.pdf>

5. Слободяник М.С., Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] // М.С. Слободяник, М.Б. Проценко. – К.: ДАКККіМ, 2007. – 107 с. – Режим доступу до ресурсу: <https://helpiks.org/1-54849.html>

6. Черный лебедь. Под знаком непредсказуемости / Пер. с англ. В. Сонькина под редакцией М. Тюнькиной. М.: Издательство КоЛибри, 2009. – 528 с.

Додаткові:

1. Кондратенко О.Ю. Інформаційний чинник у формуванні внутрішньої і зовнішньої політики Української держави [Електронний ресурс] // О.Ю. Кондратенко / Наук.віс. / ІМВ НАУ. – Режим доступу до ресурсу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/3078>

2. Линьов К.О. Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби [Електронний ресурс] // К.О. Линьов / навч. посібник / Держ. фіск. сл. України. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.centre-kiev.kiev.ua/bib/files/nmm/IZ16.pdf>

3. Міжнародні відносини [Електронний ресурс] // ел. підручник / Основи вчення теорії міжнародного середовища. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.megos.org.ua/navczannia/miznarodni.vidnosyny.4.4.html>

4. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації/Г. Г. Почепцов; 2-е вид., доп. - К.: Вид. центр "Київський університет", 1999. - 308 с.

5. Почепцов Г. Г., Чукут С. А. Інформаційна політика: Навч посіб. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 663 с.

6. Щербак Ю. Україна: виклик і вибір. Перспективи України в глобалізованому світі XXI століття / Юрій Щербак. – К.: Дух і Літера, 2003. – 578 с.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародна журналістика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю й принципи їх оцінювання. Систему переведення рейтингових балів у національну та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
2.	Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3
3.	Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5-15	4	40	3	30
5.	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			-	113	-	91
Максимальна кількість балів			204			
Розрахунок коефіцієнта			2,04			

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, командні завдання, залік.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях і під час виконання самостійної роботи залежить від таких критеріїв:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.2. Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль I

Теоретичні та практичні особливості міжнародної журналістики

Тема 1. Міжнародна журналістика: зародження, становлення та розвиток (4 год.)

Проаналізувати різні варіації визначення терміну «міжнародна журналістика», обрати те, яке максимально розкриває значення (на думку студента) та пояснити свій вибір.

Тема 2. Журналістика в добу інформаційного суспільства (4 год.)

Обрати одну з концепцій інформаційного суспільства (Д. Белл. П. Друкер, М. Кастельс, Г.-Д. Кюбдер. М. Маклюен, Й. Масуда. Е. Тоффлер та ін.) та проаналізувати релевантність її впровадження в Україні.

Виявити переваги та недоліки сучасного стану інформаційного суспільства в обраній країні.

Тема 3. Міжнародні інформаційні агентства та фабрики думки: як створюються міжнародні новини (4 год.)

Написати есе на тему: «Об'єктивна журналістика як передумова демократії» з прикладами українських та світових інформаційних агентств чи аналітичних центрів.

Тема 4. Методи аналізу зовнішньої політики та міжнародних відносин (4 год.)

Написати аналітичну довідку про будь-яку міжнародну подію, що мала місце в 2019 році, використавши два методи аналізу з розглянутих під час лекційних та семінарських занять.

Змістовий модуль II

Специфіка журналістської діяльності в міжнародних відносинах

Тема 5. Міжнародна політична комунікація та вплив ЗМІ (4 год.)

Означити міжнародну тематику медіа в Україні, проаналізувавши 3-5 медіа на вибір.

Проаналізувати сторінку будь-якого українського політика в соціальній мережі (Фейсбук, Інстаграм чи Твіттер) та представити інформацію за такими пунктами (аналіз інформації за березень-вересень 2019): кількість публікацій, періодичність публікацій, орієнтація публікацій на світ чи на Україну, тематика публікацій (виділити основні напрями), кількість коментарів та репостів, знайти найпопулярніший пост серед інтернет-аудиторії та описати його особливості.

Описати один проект будь-якої країни на вибір по імплементації віртуальної дипломатії.

Тема 6. Брендинг місць, територій, міст, регіонів та держав (4 год.)

Обрати будь-яку країну з «Індексу гарної країни» Анхольта та проаналізувати її найбільший внесок в суспільство/економіку/екологію.

Описати локальний, регіональний та національний бренд (на вибір), зазначивши стратегію брендингу, загальну інформацію, міфи чи легенди про територію, місця для туристів та останні новини щодо покращення/зміни бренду.

Проаналізувати основні міжнародні стереотипи та міфи про Україну, що висвітлюють в медіа.

Тема 7. Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання (4 год.)

Прочитати Європейську конвенцію з прав людини.

Описати діяльність міжнародної організації на вибір в міжнародній інформаційній сфері, зазначивши основні органи, що цим опікуються, та найбільш вдалі проекти та ініціативи.

Критерії оцінювання самостійних робіт:

- Аналітичність.
- Висловлення власної думки.
- Творчий підхід до виконання.
- Відсутність плагіату.
- Посилання на використані джерела.

6.3. Форми проведення модульного контролю та система його оцінювання

Модульна контрольна до *Змістового модулю I. Теоретичні та практичні особливості міжнародної журналістики* передбачає написання аналітичного есе на задану тематику.

Приклади тем:

1. Об'єктивна журналістика як передумова демократії (описати бачення, надати приклади міжнародних подій, запропонувати рішення/рекомендації).
2. Діяльність журналіста в умовах постправди (описати бачення, надати приклади міжнародних подій, запропонувати рішення/рекомендації).

3. Формула якісної новини: від дослідження передумов події до визначення інтересів стейкхолдерів (описати бачення, надати приклади якісної новини, запропонувати рекомендації).

Критерії оцінювання модульної контрольної №1:

- Дотримання структури написання есе.
- Творчий підхід до написання.
- Наявність прикладів.
- Висловлення власної думки з теми.
- Написання авторських пропозицій/рекомендацій.

Модульна контрольна *Змістового модулю II. Специфіка журналістської діяльності в міжнародних відносинах* передбачає публічний виступ перед аудиторією на задану тематику з обов'язковим авторським дослідженням/наданням пропозицій.

Приклади тем:

1. Іміджева стратегія України: як подолати існуючі міфи.
2. Формування бренду міста в контексті (на вибір).
3. Публічні виступи відомого політика як можливість визначення вектору зовнішньої політики його/її країни.

Критерії оцінювання модульної контрольної №2:

- Дотримання структури публічного виступу.
- Висловлення власної думки з теми.
- Наявний аналіз та дослідження щодо відповідної теми.
- Створення презентації.
- Творчий підхід до виступу.
- Висловлення авторських пропозицій по темі.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та система його оцінювання

Семестровий контроль до даної дисципліни є заліком. Відповідно, визначається сумою набраних балів за результатами відвідування лекцій, роботи на семінарських заняттях, модульних контрольних та виконання самостійної роботи.

Критерії:

- Відвідування лекцій та семінарських занять
- Активна замученість на семінарських заняттях
- Своєчасне та авторське виконання самостійної роботи
- Присутність та успішні відповіді на модульних контрольних
- Достатня кількість знань для відповіді на орієнтовні питання до заліку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Зародження міжнародної журналістики.
2. Розвиток радянської міжнародної журналістики. Становлення сучасної міжнародної журналістики в Україні.
3. Журналістика рішень: особливості та процедура
4. Джерела та канали міжнародної інформації.
5. Ринок інформаційних ресурсів.
6. Роль інформації в розвитку людської цивілізації.
7. Інформаційний вибух: сутність та основні етапи.
8. Сутність, властивості, функції та структура «інформаційного простору».
9. Теоретичні засади інформаційного суспільства.
10. Ознаки та тенденції розвитку інформаційного суспільства.
11. Розвиток суспільства постправди. Джанк журналістика і «чурналізм» (churnalism).
12. Становлення нового міжнародного інформаційного порядку. Проблема глобалізації ЗМІ. Об'єктивна журналістика як передумова демократії. Інформаційні агентства України, США та країн Європи.
13. Сутність, класифікація та функції фабрик думки.
14. «Мозкові центри» України та світу.
15. Інформаційний супровід зовнішньої політики країн світу.
16. Проблема глобалізації ЗМІ.
17. Об'єктивна журналістика як передумова демократії.
18. Особливості діяльності інформаційних агентств України.
19. Аналітичні центри світу, особливості діяльності та фінансування.
20. Загальнонаукові, суспільно-гуманітарні та специфічно-наукові методи аналізу зовнішньої політики.

21. Метод контент-аналізу та івент-аналізу сучасних міжнародних подій.
22. Метод «мозкової атаки», метод Дельфі.
23. Роль ЗМІ в міжнародних відносинах.
24. Крос-культурна комунікація у міжнародних відносинах
25. Соціальні мережі як новий вид комунікації.
26. Медіа-дипломатія та віртуальна дипломатія.
27. Спічрайтинг: зародження та особливості
28. Міжнародна політична комунікація та її особливості.
29. Поняття брендингу. Типи та види брендингу.
30. «Імідж» vs «бренд». «Репутація» vs «імідж».
31. Складові іміджу та репутації держави.
32. Європейські цінності як категорія брендингу.
33. Свобода інформації – інститут міжнародного інформаційного права.
34. Захист прав журналістів. Порушення прав журналістів в Інтернеті.
35. «Право бути забутим» в Інтернеті. Співвідношення «права бути забутим» та «свободи слова»: практика європейського правосуддя.
36. Діяльність міжнародних організацій в міжнародній інформаційній сфері.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів	Рейтингова оцінка
Відмінно	90-100	A
Дуже добре	82-89	B
Добре	75-81	C
Задовільно	69-74	D
Достатньо	60-68	E
Незадовільно	0-59	F

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом 60 год., лекції - 14 год., семінарські заняття - 14 год., самостійна робота - 28 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі	Змістовий модуль I						
Назва модуля	Теоретичні та практичні особливості міжнародної журналістики						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Міжнародна журналістика: зародження, становлення та розвиток – 1 бал	Журналістика в добу інформаційного суспільства – 1 бал	Міжнародні інформаційні агентства та фабрики думки: як створюються міжнародні новини – 1 бал	Методи аналізу зовнішньої політики та міжнародних відносин – 1 бал	Міжнародна політична комунікація та вплив ЗМІ – 1 бал	Брендинг міськ, територій, міст, регіонів та держав – 1 бал	Інформаційна сфера як об'єкт міжнародно-правового регулювання – 1 бал
Теми семінарських занять	Становлення міжнародної журналістики	Концепції інформаційного суспільства та постправа	Міжнародні інформаційні агентства та фабрики думки	Методи аналізу та прогнозування міжнародних явищ	Інструменти міжнародної політичної комунікації	Бренд, імідж та репутація міст і держав світу	Міжнародно-правове регулювання журналістської діяльності
Самостійна робота ІНДЗ	5 балів	10 балів	15 балів	10 балів	10 балів	15 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)						
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)						
Залік							

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні (базові):

1. Anholt S. Competitive Identity: The New Brand Management for Nations, Cities and Regions / S. Anholt. – 1-st edition. – Palgrave Macmillan, 2007. – 160 p.
2. McLuhan Eric Marshall McLuhan's Theory of Communication // Global Media Journal / Canadian Edition / Volume 1, Issue 1, pp. 25-43. – 2008. URL: http://www.gmj.uottawa.ca/0801/inaugural_mcluhan.pdf
3. Анхольт С. Создание бренда страны / С. Анхольт / Бренд-менеджер. – 2007. – №1. – С. 36-44.
4. Гриценко О. М., Шкляр В. І. Основи теорії міжнародної журналістики. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. – 304 с.
5. Денисюк С.Г. Політичні комунікації [Електронний ресурс] // С.Г. Денисюк. – С. 118-122. – Режим доступу до ресурсу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6358/1/Denysyuk.pdf>
6. Децик О. С. Інформаційне висвітлення діяльності органів влади як предмет наукових досліджень [Електронний ресурс] // О.С. Децик / ел. наук. фах. вид. «Державне управління: удосконалення та розвиток». – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=609>
7. Дяченко Н. П. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування [Електронний ресурс] // Н.П. Дяченко. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02\(10\)/14.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2013-02(10)/14.pdf)
8. Квіт С. М. Масові комунікації підручник/Сергій Квіт. - К.: ВД "КМА", 2008. - 206 с.
9. Кондратенко О.Ю. Інформаційний чинник у формуванні внутрішньої і зовнішньої політики Української держави [Електронний ресурс] // О.Ю. Кондратенко / Наук.віс. / ІМВ НАУ. – Режим доступу до ресурсу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/3078>
10. Слісаренко І. Вплив засобів масової інформації на зовнішню політику та міжнародні процеси // Українська журналістика-97:Матер. наук.-практ. конф. — К.: Центр вільної преси, 1997. — С. 82–84.
11. Слободяник М.С., Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] // М.С. Слободяник, М.Б. Проценко. – К.: ДАКККіМ, 2007. – 107 с. – Режим доступу до ресурсу: <https://helpiks.org/1-54849.html>

Додаткові:

1. Bendiek Annegret The EU as a Force for Peace in International Cyber Diplomacy // Annegret Bendiek / SWP. – 2018. URL: https://www.swp-berlin.org/fileadmin/contents/products/comments/2018C19_bdk.pdf
2. Country RepTrak // Reputation Institute. – 2018. URL: <https://www.reputationinstitute.com/research/2018-country-retrak>
3. Farr James The Policy Scientist of Democracy: The Discipline of Harold D. Lasswell. URL: https://www.researchgate.net/publication/259371370_The_Policy_Scientist_of_Democracy_The_Discipline_of_Harold_D_Lasswell
4. Frankel J. The Making of Foreign Policy / J. Frankel. – London, 1963. – P. 15.
5. Fuller J. What is happening to news: the information explosion and the crisis in journalism / Jack Fuller. – Chicago: The University of Chicago Press, 2010. – 214 p.
6. Good Country Index. – 2018. URL: <https://www.goodcountryindex.org/results>
7. Helliwell John F. World Happiness Report // John F. Helliwell, Richard Layard and Jeffrey D. Sachs. – 2018. URL: https://s3.amazonaws.com/happiness-report/2018/WHR_web.pdf
8. Jenkins H. Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century / H. Jenkins, R. Purushotma, M. Weigeletal // Foundation Reports on Digital Media and Learning. – Cambridge, MA, London: The MIT Press, – 2009. URL: https://www.macfound.org/media/article_pdfs/JENKINS_WHITE_PAPER.PDF
9. Jenkins H. Transmedia 202: Further Reflections / H. Jenkins // Blog Post. – 2011. URL: http://henryjenkins.org/2011/08/defining_transmedia_further_re.html
10. Kurbalija J. 25 Points for Digital Diplomacy / Jovan Kurbalija. – 2016. URL: https://www.huffingtonpost.com/entry/25-points-for-digital-diplomacy_us_581c78bae4b0334571e099ec
11. Nation Brands 2018 // Brand Finance. – 2018. URL: http://brandfinance.com/images/upload/brand_finance_nation_brands_reports_2018.pdf
12. SWOT-Анализ. 5 Главных Правил, Которых Стоит Придерживаться [Электронный ресурс] // Genius Marketing. – Режим доступа до ресурсу: <https://geniusmarketing.me/lab/swot-analiz-5-glavnyx-pravil-kotoryx-stoit-priderzhivatsya/>
13. The World's Most Powerful People // Forbes. – 2018. URL: <https://www.forbes.com/powerful-people/list/>
14. Thunert M. W. The Development and Significance of Think Tanks in Germany / German Policy Studies, 3, – 2006. – pp. 185-221.

15. Truman Index [Електронний ресурс] // Truman Agency / Випуск №4 (8) липень-вересень 2018. – 2018. – С. 5. – Режим доступу до ресурсу: <https://truman.ua/sites/default/files/2018-11/TRUMAN%20Index%20%E2%84%96%204%20%288%29.pdf>
16. World in upheaval. Helping people, preventing crises, resolving conflicts, building peace // Federal Foreign Office. – 2018. URL: <https://www.auswaertiges-ant.de/blob/1502366/e7b9c03759dae10b16e493b82c5b27da/a-world-in-upheaval-data.pdf>
17. Бжезинский З. Великая шахматная доска. Господство Америки и его геостратегические императивы / Збигнев Бжезинский. – М. : Междунар. отношения, 1999. – 256 с.
18. Бжезинський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство / Збигнев Бжезинський ; [пер. з англ. А. Іщенко]. – К. : Вид. дім «Кисво-Могилянська академія», 2006. – 204 с.
19. Бжезинський З. Україна у геостратегічному контексті / Збигнев Бжезинський ; [пер. з англ. А. Іщенко]. – К. : Вид. дім «Кисво-Могилянська академія», 2006. – 102 с.
20. Богатуров А.Д. Системная история международных отношений Т. 1. / А.Д. Богатуров – М.: Московский рабочий, 2006. – С. 29.
21. Буренко В. Засоби масової інформації в системі урядової комунікації Федеративної Республіки Німеччини: теоретико-прикладні аспекти / В. Буренко / Вісн. НАДУ. – 2009. – С. 69-78.
22. Гантінгтон С. П. Протиєстояння цивілізацій та зміна світового порядку / Семюел П. Гантінгтон ; [пер. з англ. Н. Климчук]. – Львів :Кальварія, 2006. – 474 с.
23. Дрон-журналістика та розслідування [Електронний ресурс] // Телекритика. – 2016. URL: <https://ua.telekritika.ua/education/dronzhurnal%D1%96stika-ta-rozsl%D1%96duvannya-659353>
24. Європейський суд з прав людини – <http://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
25. Ільченко Н. М. Механізми реалізації державної політики у сфері засобів масової інформації (регіональний рівень) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ упр-ня : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління” / Ільченко Наталія Михайлівна ; Академія муніципального управління. – К., 2008. – 20 с.
26. Інформаційний супровід і зв'язки з громадськістю під час переговорів: нові інформаційні технології [Електронний ресурс] // Міжнародні переговори в бізнесі і політиці: курс лекцій / Лекція 9. – Режим доступу до ресурсу: <https://goo.gl/jgU1HX>

27. Інформаційний супровід: тренінг для представників місцевої влади та НУО [Електронний ресурс] // Проект «Посилення співпраці влади та громадянського громадянського суспільства заради розвитку громади» / Лабораторія законодавчих ініціатив. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://parlament.org.ua/upload/docs/Session-8_Information-supportLUTSK.pdf
28. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу та суспільства/Мануель Кастельс. - К.: Ваклер, 2007. - 290 с.
29. Коваль Р. А. Інформаційне забезпечення діяльності органів державної влади в умовах глобалізації на регіональному рівні [Електронний ресурс] // Р. А. Коваль / Держ. упр. – Режим доступу до ресурсу: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol1/103-111.pdf>
30. Кудлай В. О. Цифрова грамотність особистості в контексті розвитку інформаційного суспільства / В. О. Кудлай // Вісник Маріупольського державного університету /. – Серія: філософія, культурологія, соціологія, вип. 10, 2015. – с. 97-104
31. Кузнецова О.Д. Аналітичні методи в журналістиці: Навч. посібник. – Львів, 2002. – 120с.
32. Купалова Г. І. Теорія економічного аналізу [Електронний ресурс] // Г. І. Купалова/ навч.посібник / Методи експертних оцінок. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/19650323/ekonomika/metodi_ekspertnih_otsinok
33. Куртась О. Цифрова грамотність: європейський погляд [Електронний ресурс] / Олена Куртась. – Режим доступу до ресурсу: <http://conferences.neasmo.org.ua/ru/art/2917>
34. Линьов К.О. Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби [Електронний ресурс] // К.О. Линьов / навч. посібник / Держ. фіск. сл. України. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.centre-kiev.kiev.ua/bib/files/nmm/IZ16.pdf>
35. Макаренко Віртуальна дипломатія / Є.А. Макаренко, Н.О. Піпченко / Підручник. К.: Центр вільної преси. – 2010. – С. 11-30, с. 87-102.
36. Мак-Комбс М. Встановлення пріоритетів: мас-медії та громадська думка / Максвел Мак-Комбс ; [пер. з англ]. – К.: К.І.С., 2007. – 256 с.
37. Масова інформація: підручник/А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Иванов, В. А. Вергун. - К.: Либідь, 1997. -216 с.
38. Мельник, В. Д. Інформаційний менеджмент: конспект лекцій / В. Д. Мельник, Ю. Л. Романишин. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ Факел. – 2008. – С. 7-9.
39. Мельникова О. Средства и методы обеспечения информационного сопровождения внешней политики государства [Електронний ресурс] // О.

- Мельникова / Журн. «International affairs». – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://interaffairs.ru/jauthor/material/1863>
40. Міжнародні відносини [Електронний ресурс] // ел. підручник / Основи вчення теорії міжнародного середовища. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.megos.org.ua/navczannia/miznarodni.vidnosyny.4.4.html>
41. Міністерство закордонних справ України – <http://mfa.gov.ua/ua>
Офіційний портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
42. Москаленко А. З. Теорія журналістики. — К., 1998.
43. Мукомела І.В. Ідея інформаційного суспільства в концептуальних розробках Й. Масуди // І.В. Мукомела / Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України. – 2014. – С. 254-258.
44. Національний інститут стратегічних досліджень – <http://www.niss.gov.ua/>
45. Овчарук О. В. Інформаційно-комунікаційна компетентність як предмет обговорення: міжнародні підходи / В. Ю. Биков, О. В. Овчарук // Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору /, – Київ, Україна: Атіка, 2014. – с. 7-16.
46. ООН - <http://www.un.org/>
47. Організація північно-атлантичного договору – <http://www.nato.int/>
48. Палеха Ю.І. Інформаційний бізнес [Електронний ресурс] / Ю.І. Палеха, Ю. І. Горбань // Розділ «Визначення цільової аудиторії», Засоби сучасної рекламної кампанії. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/74001/marketing/viznachennya_tsilovoyi_auditoriyi
49. Почепцов Г. Влада як комунікація [Електронний ресурс] // Г. Почепцов / Media Sapiens. Detector Media. – Режим доступу до ресурсу: https://ms.detector.media/ethics/manipulation/vlada_yak_komunikatsiya/
50. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації/Г. Г. Почепцов; 2-е вид., доп. - К.: Вид. центр "Київський університет", 1999. - 308 с.
51. Почепцов Г. Г., Чукут С. А. Інформаційна політика: Навч посіб. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 663 с.
52. Представництво Європейського союзу в Україні – http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm
53. Рада Європи – <http://hub.coe.int/>
54. Радкевич Л.А. Брендинг в системі маркетингу територій [Електронний ресурс] // Меркетинг територій, лекція 1.5. – Режим доступу до ресурсу: <https://studfiles.net/preview/5437034/page:5/>
55. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник/В. В. Різун. - К.: Просвіта, 2008. - 260 с.

56. Руїс Мендісабаль Л. М. Зв'язки з громадськістю як комунікативний аспект державного управління : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр-ня : спец. 25.00.01 "Теорія та історія державного управління" / Руїс Мендісабаль Ліліана Миколаївна ; Укр.акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2001. – 19 с.
57. Слободяник О. Комунікативні технології політичного представництва міжнародних акторів у сучасному світі: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції студентів, аспірантів і молодих вчених [«Актуальні проблеми міжнародних відносин»] / [Електронний ресурс]. – 2015. – С. 182-185. – Режим доступу: <https://goo.gl/aFPkZo>
58. Ходаківський Є.І. Психологія управління [Електронний ресурс] // Є.І. Ходаківський, Т.П. Грабар / Джерела та історія розвитку PR. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/15201212/psihologiya/public_relations
59. Цифрова адженда України – 2020 [Електронний ресурс] // Хай-Тек Офіс Україна, – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://ucsi.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>
60. Цілі Сталого Розвитку 2016–2030 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
61. Цыганков П. Мировая политика: содержание, динамика, основные тенденции [Електронний ресурс] / П. Цыганков. – С. 138. – Режим доступу до ресурсу: <http://ecsosman.hse.ru/data/576/864/1217/014Tsygankov.pdf>
62. Черный лебедь. Под знаком непредсказуемости / Пер. с англ. В. Сонькина под редакцией М. Тюнькиной. М.: Издательство КоЛибри, 2009. – 528 с.
63. Щербак Ю. Україна: виклик і вибір. Перспективи України в глобалізованому світі XXI століття / Юрій Щербак. – К.: Дух і Літера, 2003. – 578 с.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Міжнародні інформаційні агентства:

1. Aljazeera – <http://www.aljazeera.com/>
2. ANSA – <http://www.ansa.it/web/notizie/rubriche/english/english.shtml>
3. BBC News – <http://www.bbc.co.uk/>
4. Bloomberg – <http://www.bloomberg.com/>
5. CNN – <http://edition.cnn.com/>
6. Deutsche Welle – <http://www.dw.de/>
7. Euronews – <http://ua.euronews.com/>
8. Financial Times – <http://www.ft.com/home/uk>
9. Guardian – <http://www.theguardian.com/uk>
10. Le Figaro – <http://www.lefigaro.fr/>
11. Le Monde – <http://www.lemonde.fr/>
12. Radio Free Europe/Radio Liberty – <http://www.rferl.org/>
13. Reuters – <http://www.reuters.com/>
14. The Huffington Post – <http://www.huffingtonpost.com/>
15. The New York Times – <http://www.nytimes.com/>
16. The New Yorker – <http://www.newyorker.com/>
17. The Time – <http://www.time.com/time/>
18. The Times <http://www.thetimes.co.uk/tto/news/>
19. The Wall Street Journal (Europe Edition) – <http://europe.wsj.com/home-page>
20. The Washington Post – <http://www.washingtonpost.com/>
21. Voice of America – <http://www.voanews.com/>
22. Xinhua – <http://www.xinhuanet.com/english/home.htm>

Онлайн-курси:

1. Європейська зовнішня політика: просто про складне. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+EUFP101+2019_T3/about

2. Навчаймось вчитись: Потужні розумові інструменти для опанування складних предметів. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+LHTL101+2018_T3/about
3. Медіаграмотність: практичні навички. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about
4. Обробка та аналіз великих даних. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/BigData101/2017_T1/about
5. Інтернет-медіа. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/KNU/103/2015_T2/about
6. Фактчек: довіряй-перевіряй. Режим доступу: <https://courses.edera.com/courses/course-v1:VOXU-EdEra+FactCheck101+2018/about>

Корисні відео:

1. Що таке якісна журналістика? Інтерв'ю з Саймоном Островським. Режим доступу: <https://voxukraine.org/education/shho-take-yakisna-zhurnalistika-interv-yu-z-sajmonom-ostrovskim/>
2. TEDx. Апгрейд операційної системи лідера, або навіщо дорослішати дорослим. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=9LvANgtamYw>
3. TEDx. Як розвинути мислення не по шаблону. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=_6Y2A1JJu3s
4. Кінофільм «Секретне досьє» (2017)
5. Кінофільм «Наш бренд – криза» (2015)
6. Кінофільм «П'ята влада» (2013)
7. Кінофільм «Примара» (The Ghost Writer) (2010)
8. Кінофільм «Хвіст крутить собакою» (1997)

Робоча програма навчального курсу

Університетські студії: Вступ до фаху

Розробники:

Гондюл Олександра Дмитрівна, викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Університетські студії: Вступ до фаху «Міжнародна журналістика». Програма навчальної дисципліни / Розробник О.Д. Гондюл – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019 – 37 с.